

Voldgift oprettet, og det var noget saadant, som Sympatierne vendte sig hen til. Men jeg kan forsikre baade den højtærede Statsminister og det ærede Medlem Hr. Rode om, at denne stille Vækst, som Voldgifts- og Retstanken befandt sig i i Befolkningen, vilde være blevet ramt som af et isnende Haglvejr ved den Foranstaltning, den højtærede Statsminister havde paatænkt. Det vilde have fremkaldt et saadant Kaos, en saadan Strid, ikke mindst indenfor Arbejderstanden, at den Tanke vilde have lidt ubodelig Skade derved. Det er jo i det hele taget det, der har været den højtærede Statsministers uhyre Svaghed i denne Sag, at han har handlet ganske overilet, ganske hovedkulds (Afbrydelse: Men han handlede jo ikke) eller vilde handle uden at undersøge de Virkninger, det vilde have, og som Følge deraf vilde hans Foranstaltning kun have Udsigt til at gøre ondt værre og gøre Skaden større, end den blev.

Nu siger den højtærede Minister, at det er uværdigt for mig at citere Hr. Lyngsie. Jeg har sagt allerede den Gang, jeg citerede ham — og jeg beder den højtærede Statsminister være overbevist om, at det var min Mening, som jeg ogsaa den Gang, Sagen stod paa, har udtalt overfor mange —, at jeg betragtede hele Hr. Lyngsies Optræden som fuldkommen uforvarlig og dadelværdig i allerhøjeste Grad, og at i Striden mellem Hr. Lyngsie paa den ene Side og de samvirkende Fagforbund og Ministeriet paa den anden Side var min Sympati aldeles ubetinget paa de sidstes Side. Men naar jeg citerede Hr. Lyngsie, var det, fordi det var ganske nødvendigt for min Fremstillings Skyld. Jeg skulde dokumentere, at der var al mulig Udsigt til, at den højtærede Statsministers tvungne Voldgifts-provisorium var gaaet i Fisk, og hvordan skulde jeg dokumentere det undtagen ved . . . (Statsministeren [Stauning]: Det kan ikke dokumenteres) — jo, det kan dokumenteres — at oplæse de Udtalelser, som Arbejdsmandsforbundets meget indflydelsesrige Formand var fremkommet med, og den Tilslutning, de senere hen har vundet i Arbejderstanden. Derfor var det nødvendigt for mig at citere Hr. Lyngsie paa dette Punkt. Og paa det andet Punkt, hvor jeg citerede Hr. Lyngsie — ganske vist Ytringer, som var lidet smigrende for den højtærede Statsminister, og som naturligtvis var uberettigede —, dér maatte

jeg citere for at godtgøre et andet Punkt i min Fremstilling, nemlig i hvor høj Grad Oprørsaanden var steget indenfor Fagforeningerne, særlig altsaa i Arbejdsmandsforbundet: at det kunde tænkes, at en fremragende Partifælle af den højtærede Statsminister og en Mand, der indtog en saa fremragende Stilling indenfor hele Fagforeningsbevægelsen, kunde traktere Partiets første Mand paa den Maade, det maatte jeg have med som et Træk i Billedet (Statsministeren [Stauning]: Ja, det maatte De vel). Ja, det maatte jeg, for det var et væsentligt Punkt.

Saa spørger den højtærede Statsminister: Hvad er Grundlovens Forudsætninger, det kender jeg ikke noget til; jeg kender kun til, hvad der staar i en Lovparagraf, og dér staar der intet om Grundlovens Forudsætninger. Ja, det er netop denne fundamentale Brist, der er i mange Menneskers Opfattelse af Forfatningsforhold, at de tror, at det kun er noget, der staar paa Papiret, det er kun en rent juridisk Deduktion det hele. Men langt vigtigere med Hensyn til sundt Forfatningsliv er den Opfattelse, som ganske naturligt vokser op som Forudsætninger og som Konsekvenser af det Forfatningsliv, man lever i, og som f. Eks. i England har faaet en saadan Magt, at det har langt større Betydning, betragtes som langt mere bindende end skrevne Lovgivningsbestemmelser. Nu er vort Forfatningsliv jo ikke saa gammelt, men lykkeligvis er der dog ogsaa hos os saadanne konstitutionelt-politiske Forudsætninger, der i Virkeligheden staar fast i den almindelige Bevidsthed. Jeg vover at gentage, hvad jeg før sagde, at indtil den højtærede Statsminister og det radikale Parti, der ønsker at støtte ham i denne Sag, havde Brug for den Teori, at det er tilladeligt at udstede foreløbige Love, hvor man ved, at der i det ene af Rigsdagens Ting er Flertal imod det, som Loven indeholder, og at det er tilladeligt og heldigt, at der udstedes foreløbige Love, der medfører dybt indgribende Ændringer i vore Samfundsforhold, vilde man ikke kunde have opdrevet 10 Mennesker her i Landet, der vilde have givet mig Uret i min Opfattelse af, hvad der er den naturlige og af alle anerkendte Forudsætning for vort Forfatningsliv. At det skulde være rigtigt, at man ved et fait accompli, ved en fuldbragt Kendsgerning, ved et Provisorium, tvinger en Mening, som man ved er til Stede hos et Flertal i det ene af Rigsdagens Ting, vilde man aldrig nogen